

Beograd, 26.septembar 2017.

Obaveštenje o riziku od kontaminacije mesa doping supstancom – klenbuterol

Dragi sportisti i članovi stručnog tima,

Nakon skorašnjeg slučaja naše sportistkinje koja je posle takmičenja u Kini dobila rezultat o doping pozitivnom nalazu urina na klenbuterol usled kontaminacije mesa, želimo da vas upoznamo sa određenim činjenicama koje vam mogu biti od značaja.

Klenbuterol i Lista zabranjenih doping sredstava

Klenbuterol (Clenbuterol) je zabranjena supstanca koju sportisti koriste za povećanje mišićne mase i smanjenje telesnih masti kako bi poboljšali sportske sposobnosti. Na Listi zabranjenih doping sredstava Svetske antidoping agencije (WADA), klenbuterol se svrstava u kategoriju S1. anabolički agensi, jer utiče na rast mišića. Klenbuterol nije registrovan kao lek u Srbiji i ne može se legalno kupiti. Sportisti treba da budu na oprezu kada se leče u inostranstvu jer se klenbuterol i dalje u nekim zemljama prepisuje kao lek beta-2 agonist koji prouzrokuje bronhodilataciju.

Klenbuterol i kontaminacija mesa

Postoje brojni izveštaji o (zlo)upotrebi klenbuterola za podsticanje rasta stoke, uključujući jagnjetinu, živinu i svinje. Takva upotreba je nezakonita u Evropi i Americi ali nažalost i dalje postoji. U skladu sa brojnim prijavljenim slučajevima na svetskom nivou, nezakonita primena klenbuterola kod životinja u ishrani, može rezultirati doping pozitivnim slučajem. WADA je 2011.godine izdala specifično upozorenje o ovom problemu u Kini i Meksiku. FIFA se 2011.godine suočila sa ovim problemom kada je više od 100 fudbalera na svetskom kupu U17 u Meksiku bilo doping pozitivno na klenbuterol usled kontaminacije mesa. Sporadični slučajevi sportista koji su klenbuterol uneli putem mesa postojali su i u prethodnim godinama i nastavljaju se. Antidoping organizacije nemaju kontrolu nad prehrambenim i/ili poljoprivrednim praksama u rizičnim zemljama i samim tim ovo je i dalje aktuelan problem za sportiste.

Klenbuterol i rizik po sportiste koji putuju izvan Srbije

Antidoping agencija Republike Srbije (ADAS) želi da pomogne sportistima i stručnom timu sportiste da shvate potencijalne rizike. ADAS do današnjeg dana nije prijavljen slučaj doping pozitivnog sportiste usled konzumiranja kontaminiranog mesa proizvedenog u Srbiji. ADAS ovim putem poziva sportiste da budu maksimalno obazrivi ako jedu meso dok putuju u inostranstvo, pogotovo u Kinu i Meksiko, i da budu svesni rizika od kontaminacije.

Da bi smanjili rizik od nenamernog unošenja klenbuterola kroz kontaminirano meso:

- ✓ Izaberite hranu od proverenog (renomiranog) proizvođača hrane
- ✓ Izbegavajte da u inostranstvu jedete jetru (džigericu) ili proizvode od jetre
- ✓ Izbegavajte da jedete neobične ili egzotične proizvode od mesa.

Klenbuterol i doping pozitivan rezultat

Uprkos kontinuiranom unapređenju analitičkih metoda u detekciji zabranjenih supstanci, komplikovano je utvrditi da li je klenbuterol namerno korišćen kao doping ili nenamerno preko kontaminiranog mesa. I za ovu supstancu kao i za sve druge važi striktna odgovornost kkoja podrazumeva da je sportista uvek odgovoran za sve što unese u svoj organizam. Klenbuterol prema zabranjenoj listi spada u supstance koje nemaju prag za detekciju već se bilo koja količina u urinu smatra doping pozitivnim rezultatom. U procesu vođenja rezultata nakon pozitivnog uzorka sportiste značajno pomaže koncentracija klenbuterola u urinu koja je niska kod kontaminacije mesa.

Ovim dopisom želimo da skrenemo pažnju o riziku koji postoji iako je jasno da ne postoji sigurna zaštita da se ovakvi slučajevi ne ponove.

Za sve dodatne informacije stojimo na raspolaganju.

S poštovanjem
Dr Marija Anđelković
Koordinator za W/A i TUE
mobile - 0637345226
e-mail - test.grupa@adas.org.rs

Reference

- Thevis M, Geyer L, Geyer H, Guddat S, Dvorak J, Butch A, Sterk SS, Schänzer W. Adverse analytical findings with clenbuterol among U-17 soccer players attributed to food contamination issues. *Drug Test Anal.* 2013 May;5(5):372-6.
- WADA statement on Clenbuterol, Jun 15, 2011 <https://www.wada-ama.org/en/media/news/2011-06/wada-statement-on-clenbuterol>
- WADA statement on Clenbuterol, “Athletes must show caution due to contaminated meat.” Novembar 23, 2011.